

108. De Grote Spellinggids (14)

1. Een streptokok heeft alleen volgens Van Dale als Latijnse naam streptococcus. Streptomycine is een sterk bacteriedodend middel, de posttraumatische stressstoornis PTSS volgt op traumatische ervaringen.
2. Een stringer komt voor in de scheepsbouw, de stringtheorie is de snaartheorie (snarentheorie), een allesomvattende theorie in de natuurkunde, en een stringtanga laat de billen geheel onbedekt.
3. De strooi-jonker deelde strijk-en-zet bruidssuikers uit en strooide bloemen voor het trouwpaar.
4. Een Surinaamse birambi is een blimbing, een zoete tot lichtzure vrucht, ook wel carambola, starfruit of stervrucht geheten. Een biryani, dat komt uit het Farsi, het Perzisch, is een stoofschotel.
5. En wat is een wibocri? U raadt het al: een witteboordencrimineel. Die woont niet in een wibowoning, die Van Dale vanaf 2008 ten tonele voert: woningen voor ouderen in een beschermde omgeving.

6. Uit het Urdu kennen we onder meer laskaar, hudo, korma [Jaarboek 2008] en de sitar spelende holenmens.
7. Wat verdient de voorkeur in de usus loquendi: Uruguees, Uruguays of Uruguayaans?
8. Bij een uurtje-factuurtje betaal je voor het werken, maar dan wel in uren uitgedrukt.
9. Ben ik in beeld met mijn onomatopee, uche-uche? Uitentreuren, uit-en-te(r)-na, kwam de ultrarechtse en reactionaire draaideurcrimineel in bespreking. Hij had een umami- oftewel glutamaatprobleem, maar zijn misdaden waren onderhevig aan usucapio. Toen hij toch zijn überbrettelpoëzie ten tonele mocht brengen, kon zijn una giornata particolare niet meer stuk. Op het toneel wordt nogal eens unbeschriejen (unberufen) geroepen, meestal gevolgd door toitoitoi. Un poco argeloos?
10. De Unie KBO is een katholieke ouderenbond en de afkorting mhp betekent in Nederland middelbaar en hoger personeel en hoort bij een vakcentrale van ambtenaren. Beide gaan ze weleens als un ours mal léché, een ongelikte beer, of als u wilt een olifant door de porseleinkast.

11. Triple P of PPP staat voor people, planet, profit. Denk dus ook aan welzijn en milieu!
12. Een trojan oftewel Trojan horse is een computervirus. Een trotskist, gehuld in tropical, met trotyl, TNT (trinitrotolueen), dat is pas gevaarlijk. Houd u maar niet groot. En houdt u zich zeker maar niet van den domme. Gaat u ook nog troqueren, barter bedrijven? Dat wordt huilen.
13. Trou-madame is een spelletje met dertien ivoren balletjes, waarbij je geen troyounces aan goud verdienen kunt. Bij de gewestelijke truiken-roer-mij-nieten speelde het typico-orkest voor de tsarevna.
14. Bij het tzatziki eten stak de tseetseevlieg de tsarevitsj (cesarewitsj), die eigenlijk nog maar een tsarevitsje was.
15. Bij de gelovige joden is een tsadiek een rechtvaardige. De juiste meervoudsvorm ervan is tsadikim, wat Van Dale ons ook wil doen geloven.

16. Aan het Tupi, een indianentaal, gesproken in Zuid-Amerika, zijn veel woorden ontleend. Denk aan tapioca, sapajou, piranha, maracuja, ipecacuanha, guave, cougar, copaïva, acouchy, caboclo en cashewnoot.
17. In het politieke tweestromenland van radio en televisie werd een documentaire vertoond over het Tweestromenland van de Eufraat en de Tigris. De stad Babel behoorde ook tot Mesopotamië.
18. Geef de verschillen en overeenkomsten tussen de Tour de France en de Tour Féminin.
19. De trade-union in Engeland is niet bepaald een trait-d'union tussen werkgevers en -nemers.
20. De vrouw was trainee, haar man ook. De trainer-coach kon niet zonder tranquillizers.

21. Een bepaald soort witte wijn heet traminer; de gewürztraminer is kruidig en komt uit de Elzas.

22. Is ze nu mijn slavin, omdat ze 'tota tua' onder haar epistel schreef? Toppiejoppie! Is daarmee dan een meester-slaafverhouding tot stand gekomen? Misschien nog tot daar aan toe, maar is ze ook toe aan een Tirolerachtige avond met tipsy cake en schwarzwalderkirschtorte?
23. Whigs en tory's regeren in Engeland. Wij streven ernaar "to keep up with the Joneses".
24. Tölt is een telgang van het paard. En hoe vertaal je Tom, Dick and Harry? Juist, met Jan, Piet en Klaas, maar ook met Jan en alleman. Tommy Atkins is de stereotiepe Britse soldaat, bewapend met tommygun.
25. De Titanic was een titanisch groot schip. Op de todolijst stond nog: tocoferol aanschaffen.
26. Grootdoen is niet hetzelfde als je groothouden. Laten we maar tevoorschijn komen.

Rein Leentfaar